

ΔΙΑΚΟΝΕΣ

2011

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Hondos Center[®]

Υπέροχο ταξίδι ομορφιάς

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Στην καρδιά της Βόρειας Ελλάδας, γεμάτη φυσικές ομορφιές και λαμπρά μνημεία, η Κεντρική Μακεδονία χαρίζει στον επισκέπτη εμπειρίες μοναδικές. Δασωμένα βουνά, εύφορες πεδινές εκτάσεις, λίμνες, ποτάμια, σπήλαια, περιπατητικές διαδρομές, παραδοσιακοί οικισμοί και γραφικά χωριά, σύγχρονα παραθεριστικά κέντρα και εκτεταμένες παραλίες, φημισμένοι αρχαιολογικοί χώροι, βυζαντινές και μεταβυζαντινές μονές και εκκλησίες, μεσαιωνικά κάστρα ικανοποιούν κάθε απαίτηση. Πυρήνας της περιοχής, η Θεσσαλονίκη, ξεχωριστό στολίδι, η μοναστική πολιτεία του Αγίου Όρους.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Ημαθία

Θεσσαλονίκη

Κιλκίς

Πέλλα

Πιερία

Χαλκιδική

Άθως (Άγιο Όρος)

Στο εξώφυλλο, Άθως
Φωτογραφία: Γιάννης Τούντας

F.Y.R.O.M.

ΚΙΜΑΚΙΑ 1: 715.000

0 4 8 12 16 20 ΧΛ.

ΘΕΡΜΑΪΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ

ΚΟΛΠΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΚΟΛΠΟΣ ΚΑΣΣΑΝΔΡΑΣ (ΓΟΡΦΩΝΙΟΣ)

ΚΟΛΠΟΣ ΙΕΡΙΣΣΟΥ (ΑΚΑΝΘΙΟΣ)

ΚΟΛΠΟΣ ΟΡΦΑΝΟΥ (ΣΤΡΥΜΟΝΙΚΟΣ)

ΚΟΛΠΟΣ ΠΑΛΟΥΣ (ΑΤΟΜΑΝΙΚΗ)

ΚΟΛΠΟΣ ΚΑΣΣΑΝΔΡΑΣ (ΓΟΡΦΩΝΙΟΣ)

ΚΟΛΠΟΣ ΚΑΣΣΑΝΔΡΑΣ (ΓΟΡΦΩΝΙΟΣ)

ΚΟΛΠΟΣ ΚΑΣΣΑΝΔΡΑΣ (ΓΟΡΦΩΝΙΟΣ)

ΚΟΛΠΟΣ ΚΑΣΣΑΝΔΡΑΣ (ΓΟΡΦΩΝΙΟΣ)

ΚΟΛΠΟΣ ΚΑΣΣΑΝΔΡΑΣ (ΓΟΡΦΩΝΙΟΣ)

ΚΟΛΠΟΣ ΚΑΣΣΑΝΔΡΑΣ (ΓΟΡΦΩΝΙΟΣ)

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

ΗΜΑΘΙΑ

ΒΕΡΟΙΑ

- ΥΠΟΜΝΗΜΑ**
1. ΝΟΜΑΡΧΙΑ
 2. ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ
 3. ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ
 4. ΟΤΕ
 5. ΕΛ.ΤΑ.
 6. ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ
 7. ΙΚΑ
 8. ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
 9. ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
 10. ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
 11. ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 12. ΧΩΡΟΣ ΤΕΧΝΩΝ
 13. ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΩΔΕΙΟ
 14. ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΑΝΑΦΥΚΤΗΡΙΟ
 15. ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ
 16. ΚΤΕΑ
 17. ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ

- ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ**
- 1 ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΠΑΥΛΟΥ
 - 2 ΠΑΝΑΓΙΑ ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗ
 - 3 ΑΝΤΙΟΧΙΤΗ
 - 4 ΠΑΛΑΙΟΣ ΚΑΘΕΔΡΙΚΟΣ
 - 5 ΠΑΝΟΚΡΑΤΟΡΑΣ
 - 6 ΥΠΑΠΑΝΤΗ
 - 7 ΑΓ. ΣΑΒΒΑΣ ΚΥΡΙΩΤΙΣΣΗΣ
 - 8 ΑΓ. ΒΛΑΣΙΟΣ
 - 9 ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
 - 10 ΑΓ. ΜΑΜΟΥΛΟΣ
 - 11 ΑΓ. ΑΝΔΡΕΑΣ
 - 12 ΠΑΝΑΓΙΑ ΠΑΡΗΘΟΦΟΡΗΤΣΑ
 - 13 ΑΓ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ
 - 14 ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ
 - 15 ΑΓ. ΘΕΟΔΩΡΟΙ
 - 16 ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ
 - 17 ΑΓ. ΣΤΕΦΑΝΟΣ
 - 18 ΑΓ. ΚΗΡΥΚΟΣ
 - 19 ΝΑΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ (ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΣ)
 - 20 ΑΓ. ΙΩΑΝΝΗΣ
 - 21 ΑΓ. ΣΠΥΡΙΔΩΝ
 - 22 ΑΓ. ΦΑΝΟΥΡΙΟΣ
 - 23 ΑΓ. ΑΝΤΙΔΩΣ
 - 24 ΑΓ. ΙΩΑΝΝΗΣ (ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΣ)
 - 25 ΑΓ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ
 - 26 ΥΠΑΠΑΝΤΗ
 - 27 ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ
 - 28 ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ
 - 29 ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ
 - 30 ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ
 - 31 ΠΑΝΑΓΙΑ ΔΕΣΙΑ
 - 32 ΑΓ. ΚΥΡΙΑΚΗ
 - 33 ΤΙΜΙΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ.

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΠΡΟΣ ΝΑΟΥΣΑ

ΠΡΟΣ ΝΕΟ ΛΥΚΟΓΙΑΝΝΗ

ΠΡΟΣ ΚΟΖΑΝΗ

ΠΡΟΣ ΜΕΣΗ

ΠΡΟΣ ΑΓΙΑ ΒΑΡΒΑΡΑ

ΕΚΤΑΣΗ: 1.701 τ. χλμ • ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ: 143.618

Οι εύφορες πεδινές εκτάσεις – τμήμα της μεγάλης μακεδονικής πεδιάδας –, οι δασωμένοι ορεινοί όγκοι του Βερμίου και των Πιερίων, τα άφθονα τρεχούμενα νερά συνθέτουν σε γενικές γραμμές το φυσικό περιβάλλον της περιοχής, που είναι γνωστή για τα αγροτικά προϊόντα της. Οι σημαντικοί αρχαιολογικοί χώροι – Βεργίνα, Λευκάδια, Νέα Νικομήδεια κ.ά. – και τα αξιόλογα μνημεία των Νεότερων Χρόνων, τα ιερά προσκυνήματα – μονή Παναγίας Σουμελά κ.ά. –, οι ενδιαφέροντες οικισμοί, η αξιοσημείωτη τουριστική κίνηση τους χειμερινούς μήνες (ορειβατικά καταφύγια και χιονοδρομικά κέντρα Βερμίου) συμπληρώνουν την εικόνα του νομού. Η Ημαθία συνορεύει Β με την Πέλλα, Α με τη Θεσσαλονίκη, Ν με την Πιερία, Δ - ΝΔ με την Κοζάνη, ενώ Α βρέχεται από το Θερμαϊκό κόλπο.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Οι πρώτες ενδείξεις ανθρώπινης παρουσίας στο νομό ανάγονται στην Αρχαιότερη Νεολιθική Περίοδο (6700-5800 π.Χ.). Εγκαταστάσεις των Προϊστορικών Χρόνων έχουν εντοπιστεί σε πολυάριθμες θέσεις – μεταξύ αυτών, η Νέα Νικομήδεια, όπου αποκαλύφθηκε ένας από τους αρχαιότερους γνωστούς αγροτικούς οικισμούς της Ευρώπης, το Ροδοχώρι, η Στενήμαχος, το Αγγελοχώρι και η Λευκόπετρα. Κατά τους Ιστορικούς Χρόνους σημείο αναφοράς για την περιοχή υπήρξαν οι Αιγές, πρωτεύουσα του μακεδονικού βασιλείου από τον καιρό της δημιουργίας του ως τα τέλη του 5ου με αρχές του 4ου αι. π.Χ., όταν ο Αρχέλαος μετέφερε την έδρα της διοίκησής του στην Πέλλα. Σημαντική ανάπτυξη γνώρισε την ίδια περίοδο και η Βέροια, έδρα του Κοινού των Μακεδόνων κατά τους Ρωμαϊκούς Αυτοκρατορικούς Χρόνους. Κατά τους Βυζαντινούς Χρόνους η Βέροια ήταν μια από τις σημαντικότερες πόλεις της Μακεδονίας, όπως μαρτυρούν και τα σωζόμενα μνημεία της περιόδου αυτής. Επί Τουρκοκρατίας η Βέροια και η Νάουσα γνώρισαν οικονομική ανάπτυξη. Μάλιστα, στη Νάουσα σημειώθηκε και αξιόλογη εκπαιδευτική και πνευματική δραστηριότητα. Οι κάτοικοι της περιοχής έλαβαν μέρος στην Επανάσταση του 1821. Η Ημαθία απελευθερώθηκε από τον τουρκικό ζυγό τον Οκτώβριο του 1912.

Βέροια 🏰 23310

Πρωτεύουσα του νομού, χτισμένη στους πρόποδες του Βερμίου, σε περιοχή κατοικημένη από τους Προϊστορικούς Χρόνους. Η πόλη, που σύμφωνα με τη μυθολογική παράδοση οφείλει την ονομασία της στην κόρη του βασιλιά Βέρη, μνημονεύεται από τον 5ο αι. π.Χ. Μετά τις γειτονικές Αιγές, την παλαιά μακεδονική πρωτεύουσα, η Βέροια υπήρξε στα χρόνια του Φιλίππου και του Αλεξάνδρου η δεύτερη πόλη της Ημαθίας. Στα χρόνια της βασιλείας των Αντιγονιδών (3ος αι. π.Χ.) γνώρισε πρώτη φορά σημαντική ακμή και απέκτησε ισχυρό τείχος με πύργους και πύλες. Το 168 π.Χ. η Βέροια υπήρξε η πρώτη μακεδονική πόλη που παραδόθηκε στους Ρωμαίους. Στα χρόνια που ακολούθησαν, χάρη στη ρωμαϊκή εύνοια και το μαρασμό της Πέλλας, έγινε η δεύτερη – μετά τη Θεσσαλονίκη – πόλη της Μακεδονίας, με μεγάλο αριθμό κατοίκων, πλούσια άρχουσα τάξη εμπόρων και γαιοκτημόνων, καθώς και πολλούς ξένους, ιδίως Ρωμαίους και Ιουδαίους, την κοινότητα των οποίων επισκέφθηκε ο Απόστολος Παύλος. Κατά τους Ρωμαϊκούς Αυτοκρατορικούς Χρόνους η Βέροια αποτέλεσε έδρα του Κοινού των Μακεδόνων. Η ευμάρεια της πόλης συνεχίστηκε κατά τους Παλαιοχριστιανικούς Χρόνους, όταν η Βέ-

ροια υπήρξε έδρα επισκόπου. Το 10ο αι. η πόλη δοκιμάστηκε από τις επιδρομές των Βουλγάρων και το 14ο αι. έπεσε στα χέρια των Σέρβων. Εξακολούθησε, ωστόσο, ως το τέλος της Βυζαντινής Εποχής να είναι ένα αξιόλογο κέντρο, όπως μαρτυρούν οι εκκλησίες που χτίστηκαν στα χρόνια αυτά. Οι Τούρκοι την κατέλαβαν οριστικά το 15ο αι. και την κατέστησαν στρατιωτικό κέντρο τους. Η ενασχόληση των κατοίκων της Βέροιας – κυρίως, του ελληνικού και του εβραϊκού στοιχείου – με το εμπόριο συνέτεινε και εδώ, όπως και στις πόλεις της Δυτικής Μακεδονίας, στη δημιουργία ήδη από το 17ο αι. πλούσιας αστικής τάξης. Στο β' μισό του 18ου αι. η πόλη της Βέροιας ήταν το κέντρο μιας διοικητικής περιφέρειας με περισσότερους από εκατό οικισμούς. Η Βέροια με την αξιόλογη θέση στο πέρασμα των αιώνων είναι σήμερα μια πλούσια και σύγχρονη πόλη, κέντρο βιομηχανικής επεξεργασίας των άφθονων γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων της περιοχής. Έχει 42.794 κατοίκους. Απέχει 510 χλμ ΒΔ από την Αθήνα και 68 χλμ Δ από τη Θεσσαλονίκη.

ΑΣΙΟΘΕΑΤΑ

- ❖ **ΤΑ ΤΕΙΧΗ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΠΟΛΗΣ.** Τα σωζόμενα τείχη περιβάλλουν την πόλη από τη νοτιοδυτική, τη νότια, την ανατολική και τη βόρεια πλευρά της, ακολουθώντας τη διαδρομή που διαμορφώθηκε στα τέλη του 3ου αι. μ.Χ., όταν πραγματοποιήθηκαν μεγάλης κλίμακας ανοικοδομήσεις και ενισχύσεις των προϋπαρχόντων τειχών, για να αντιμετωπιστούν οι επιδρομές γερμανικών φύλων. Η οχύρωση του 3ου αι. μ.Χ. αποτέλεσε τη βάση αλληπάλληλων ανοικοδομήσεων και επισκευών στους κατοπινούς αιώνες.
- ❖ **ΟΙ ΒΥΖΑΝΤΙΝΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΕΣ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ.** Ξεχωρίζουν η Παλαιά Μητρόπολη (τρίκλιτη βασιλική των αρχών του 11ου αι., με τοιχογραφίες 12ου-13ου αι., αφιερωμένη στους Αποστόλους Πέτρο και Παύλο ή, κατ' άλλους, στους Δώδεκα Αποστόλους), η εκκλησία της Αναστάσεως του Χριστού (σύμφωνα με την κτητορική επιγραφή, η κατασκευή της ολοκληρώθηκε το 1315), με πολύ αξιόλογες τοιχογραφίες, έργο του θεσσαλονικέα Γεωργίου Καλλιέργη, η εκκλησία του Αγίου Βλασίου (ο μονόκωρος ναός του 14ου αι. μετατράπηκε σε τρίκλιτο το 16ο αι.), η εκκλησία των Αγίων Κηρύκου και Ιουλίττης, ο Μέγας Θεολόγος (με τοιχογραφίες 13ου αι.).
- ❖ **ΤΑ ΟΘΩΜΑΝΙΚΑ ΛΟΥΤΡΑ ΤΟΥ ΣΙΝΑΝ ΤΟΥ ΑΛΑΤΑ («ΟΙ ΔΙΔΥΜΟΙ ΛΟΥΤΡΩΝΕΣ»),** με ανδρικό και γυναικείο τμήμα. Ιδρύθηκαν από τον Τουζιτζού Σινάν Μπέη σε άγνωστη χρονική περίοδο.
- ❖ **Η ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ** (τηλ. 24494), με βιβλία, περιοδικά, χάρτες, φωτογραφίες κ.ά.
- ❖ **Ο «ΧΩΡΟΣ ΤΕΧΝΩΝ»,** τρίωροφο πολιτιστικό μέγαρο, με κλασικό προσκνήιο ιταλικής σκηνής, χώρους μεταφραστών, θέλαμο προβολής και πλήρως εξοπλισμένη αίθουσα ηχογράφησης.